

C-60/20. sz. ügy**Előzetes döntéshozatal iránti érelem****A benyújtás napja:**

2020. február 5.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Administratīvā apgabaltiesa (Lettország)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2020. január 30.

Fellebbező:

VAS „Latvijas dzelzceļš”

Ellenérdekű fél:

Valsts dzelzceļa administrācija

ADMINISTRATĪVĀ APGABALTIESA (regionális közigazgatási bíróság,
Lettország)

[omissis]

HATÁROZAT

[omissis]

2020. január 30.

[omissis] [a bíróság összetétele]

[omissis]

nyilvános tárgyaláson megvizsgálta a VAS „Latvijas dzelzceļš” által az Administratīvā rajona tiesa (körzeti közigazgatási bíróság, Lettország) 2019. január 25-i ítéletével szemben benyújtott fellebbezési kérelmet azon közigazgatási tárgyú jogvitában, amelyet a VAS „Latvijas dzelzceļš” által a Valsts dzelzceļa administrācija (nemzeti vasúti hatóság, Lettország; a továbbiakban: Hatóság) [omissis] 2017. december 5-i határozatával szemben benyújtott, semmisség megállapítása iránti keresettel indítottak meg.

megállapítja:

Tényállási előzmények

- [1] A fellebbező VAS „Latvijas dzelzceļš” 2002-től kezdve bérbe adta a tulajdonát képező, ventspilsli fűtőház épületét [omissis] (a továbbiakban: ventspilsli fűtőház) egy harmadik személy, az AS „Baltijas Ekspresis” számára.

2016. június 20-án a fellebbező megújította az AS „Baltijas Ekspresis”-szel a nem lakóingatlanra vonatkozó bérleti szerződést (a továbbiakban: bérleti szerződés), a ventspilsli fűtőház és a kapcsolódó földterületrészek alkotta [eredeti 2. o.] nem lakóingatlan bérletével kapcsolatban.

2017-ben a fellebbező állami pályahálózat-működtetőként saját szükségleteinek ellátása (az infrastruktúra karbantartására szolgáló gördülőállomány tárolása) céljából a létesítmények használatát igényelte. Következésképpen a fellebbező 2017. szeptember 5-i levélben [omissis] az AS „Baltijas Ekspresis”-t értesítette a bérleti szerződés megszüntetéséről.

2017. szeptember 18-án az AS „Baltijas Ekspresis” panaszt nyújtott be a Hatósághoz versenyjogi jogsértés és hátrányos megkülönböztetés miatt. A panasz szerint a fellebbező mérlegelési jogkörében eljárva hátrányos megkülönböztetést alkalmazott az AS „Baltijas Ekspresis” mint fuvarozó és kiszolgálólétesítmény-üzemeltető tekintetében, tudniillik azzal, hogy akadályozza a hatékony és észszerű működést, és a szolgáltatáshoz való hozzáférést. Az AS „Baltijas Ekspresis” 20 éve működő üzemeltető a vasúti áruszállítási piacon. Az AS „Baltijas Ekspresis” azt állítja, hogy a ventspilsli fűtőház helyiségeit a Dzelzceļa likuma (a vasútról szóló törvény) 1. cikkének 26) pontja értelmében vett kiszolgáló létesítményként használja. Az AS „Baltijas Ekspresis” a bérelt helyiségekben saját részre történő szolgáltatásnyújtást végez, nevezetesen a mozdonyok műszaki karbantartását, két megbízátság között a tároló vágánycsoportokon tartózkodó mozdonyok hőszabályozásának karbantartását, az ügyeleti szolgáltatások megszervezését a mozdonyok előkészítéséhez és felszereléséhez szükséges homok és ipari felhasználású víz tekintetében, amelyek a kiszolgáló létesítmény üzemeltetője által nyújtandó szolgáltatásoknak minősülnek.

A fenti megállapításokra tekintettel, az AS „Baltijas Ekspresis” az általa benyújtott panaszban azt kérte a Hatóságtól, hogy szüntesse meg a fellebbező magatartását, amely veszélyeztetheti a kiszolgáló létesítmény folyamatos működését.

A szóban forgó panasz vizsgálatát követően a Hatóság a 2017. december 5-i [omissis] határozattal (a továbbiakban: vitatott határozat) arra kötelezte a fellebbezőt, hogy biztosítsa a ventspilsli fűtőházhoz mint kiszolgáló létesítményhez és az abban nyújtott azon szolgáltatásokhoz való hozzáférést, amelyeket a vasútról szóló törvény 12.¹ cikke (2) bekezdésének 5) és 6) pontja ír elő (a karbantartási létesítményekhez és az egyéb műszaki berendezésekhez való hozzáférés, ideértve a vasúti járművek mosó- és tisztítóberendezéseit).

- [2] Az említett határozat azon ténybeli megállapításon alapszik, miszerint a ventspilsli fűtőház műszakilag úgy van kialakítva, hogy alkalmas a mozdonyok javítására és műszaki karbantartására. E körülményt elegendőnek tekintik annak megállapításához, hogy a ventspilsli fűtőház kiszolgáló létesítménynek minősüljön, mivel a vasútról szóló törvény 1. cikkének 26) pontja úgy határozza meg a kiszolgáló létesítményt, mint olyan létesítmény - a földterületet, épületet és berendezést is beleértve -, amelyet egészében vagy részben kifejezetten úgy alakítottak ki, hogy az lehetővé tegye a szóban forgó törvényben említett egy vagy több szolgáltatás nyújtását.

Másfelől, a kiszolgáló létesítményekhez és a vasúthoz kapcsolódó szolgáltatásokhoz való hozzáférésről szóló, 2017. november 22-i 2017/2177 bizottsági végrehajtási rendelet (a továbbiakban: 2017/2177 rendelet) 3. cikkének 8. pontjában meghatározott, saját részre történő szolgáltatásnyújtást is szolgáltatásnyújtásnak kell minősíteni. A vitatott határozat szerint nincs jelentősége annak, hogy az AS „Baltijas Ekspresis” a bérelt helyiségekben csak saját maga számára végez tevékenységeket. E körülmény nem változtat azon, hogy a helyiségekben saját részre történő szolgáltatásnyújtást végeznek. Mivel az AS „Baltijas Ekspresis” saját részre nyújt szolgáltatást a ventspilsli fűtőházban, a kiszolgáló létesítményhez kapcsolódó tevékenység megszakítását azon szabályok figyelembe vételével kell megvizsgálni, amelyek a szolgáltatónak a kiszolgáló létesítmény bezárásához való jogát korlátozzák. **[eredeti 3. o.]**

A vasútról szóló törvény 12.² cikkének (8) bekezdése értelmében a kiszolgáló létesítményhez és az abban nyújtott szolgáltatásokhoz való hozzáférést legalább két éven keresztül biztosítani kell azt követően, hogy a létesítmény használata megszűnt. A kiszolgáló létesítmény csak az említett kétéves időszak lejártát követően zárható be. Következésképpen a fellebbező köteles biztosítani a ventspilsli fűtőházhoz mint kiszolgáló létesítményhez való hozzáférést, illetve az említett helyiségekben nyújtott szolgáltatásokhoz való hozzáférést is.

- [3] A fellebbező keresetet indított az Administratīvā rajona tiesa (közzeti közigazgatási bíróság) előtt, amelyben a vitatott határozat semmisségének megállapítását kérte.

A keresetben az állt, hogy az AS „Baltijas Ekspresis” nem kiszolgáló létesítményként bérelte ki a ventspilsli fűtőház helyiségeit. Az AS „Baltijas Ekspresis” továbbá sem a bérleti szerződés megkötésekor, sem pedig az említett szerződés megszüntetéséről történő értesítés időpontjában nem volt nyilvántartva a kiszolgáló létesítmény üzemeltetőjeként. A kereset szerint a Hatóság tévesen értelmezte a „kiszolgáló létesítmény” és a „saját részre történő szolgáltatásnyújtás” fogalmát, és helytelenül alkalmazta a vasútról szóló törvény 12.² cikkének (7) és (8) bekezdését.

A fellebbező azt állította, hogy az egységes európai vasúti térség létrehozásáról szóló, 2012. november 21-i 2012/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv értelmében vett „kiszolgáló létesítmény” fogalma magában foglalja azt a

helyiséget, ahol több vállalkozó vasúti társaság számára nyújtanak szolgáltatást. Nem minősülhet kiszolgáló létesítménynek bármely olyan helyiség, ahol meghatározott gazdasági tevékenységet végeznek.

Arra hivatkozott, hogy nem tekinthető úgy, hogy az AS „Baltijas Ekspresis” által végzett műveletek, amelyet a Hatóság saját részre történő szolgáltatásnyújtásnak minősít, igazolták a szolgáltatásnyújtás fennállását.

A 2017/2177 rendelet 3. cikkének 8. pontja tartalmazza a „saját részre történő szolgáltatásnyújtás” fogalmának meghatározását. E rendelkezés szövege szerint olyan helyzetről van szó, amelyben valamely vállalkozó vasúti társaság saját részre történő szolgáltatásnyújtásra szolgáló olyan helyiség használatát igényli, amely másik vállalkozás felügyelete alatt áll. Ellenben, ha a vállalkozás karbantartási tevékenységeket végez a vasúti infrastruktúra olyan eszközén, amely a tulajdonát képezi, vagy azt üzemelteti, e tevékenységek végzése nem minősülhet saját részre történő szolgáltatásnyújtásnak. Tekintettel arra, hogy a Hatóság nem megfelelően használta a „kiszolgáló létesítmény” és a „saját részre történő szolgáltatásnyújtás” fogalmát, az ebből levont következtetés – a kiszolgáló létesítmény bezárásának korlátozására vonatkozó rendelkezések alkalmazhatósága – szintén megalapozatlan.

[A fellebbező szerint] a Hatóság téved annak megállapításában, hogy a fellebbezőt arra kötelezheti, hogy biztosítsa a szóban forgó létesítményben elérhető szolgáltatásokhoz való hozzáférést. A fellebbező régóta nem nyújt szolgáltatásokat a ventspilsli fűtőházban, mivel az ingatlan az AS „Baltijas Ekspresis” bérli. Ebből következően a Hatóság nem írhat elő olyan kötelezettségeket a fellebbező számára, amelyek a kiszolgáló létesítmény üzemeltetőjét terhelik.

- [4] Az Administratīvās rajona tiesa (körzeti közigazgatási bíróság) 2019. január 25-i határozatával elutasította a fellebbező keresetét.

Az említett bíróság ítéletében kimondta, hogy a fellebbezőt a kiszolgáló létesítmény üzemeltetőjének kell tekinteni, mivel annak üzemeltetéséért felelős. Azt is megállapította, hogy a ventspilsli fűtőház alkalmas karbantartási szolgáltatások nyújtására. Következésképpen a hivatkozott bíróság azt a következtetést vonta le, hogy a Hatóság helytállóan alkalmazta a vasútról szóló törvény 12.² cikkének (8) bekezdését [eredeti 4. o.] azzal, hogy a fellebbező számára előírta, hogy köteles biztosítani a kiszolgáló létesítményhez és az abban nyújtott szolgáltatáshoz való hozzáférést.

- [5] A fellebbező fellebbezést nyújtott be az elsőfokú ítélet ellen.

A fellebbező a fellebbezési kérelemben azzal érvel, hogy az elsőfokú bíróság tévesen következtetett arra, hogy a fellebbező a kiszolgáló létesítmény üzemeltetője volt. Azt állítja, hogy az említett bíróság tévedett annak megállapítása során, hogy az ingatlan tulajdonosa a hálózat üzemeltetője volt. Következésképpen a hivatkozott bíróság tévesen vonta le azt a következtetést is,

hogy a fellebbező a vasútról szóló törvény 12.¹ cikkének (2) bekezdésében előírt kötelezettségek hatálya alá tartozik.

Arra hivatkozik, hogy az elsőfokú bíróság tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a ventspilsli fűtőházat kiszolgáló létesítménynek kell minősíteni pusztán azon tény alapján, hogy abban szolgáltatások nyújthatók. Úgy véli, hogy azt kell relevánsnak tekinteni, hogy a helyiséget nem kiszolgáló létesítményként adták bérbe, valamint hogy a ventspilsli fűtőházat nem vették kiszolgáló létesítményként nyilvántartásba a hálózati üzletszabályzatban.

Hozzáteszi, hogy a Hatóság és az elsőfokú bíróság szintén tévesen állapította meg, hogy az AS „Baltijas Ekspresis” saját részre történő szolgáltatásnyújtást végez a bérelt helyiségben.

A fellebbező a fellebbezéséhez mellékelte az arra vonatkozó kérelmet, hogy terjesszenek előzetes döntéshozatal iránti kérelmet az Európai Unió Bírósága elé. A fellebbező azt kérte, hogy azzal kapcsolatban terjesszenek elő kérdéseket, hogy miként kell értelmezni a 2012/34 irányelvben meghatározott, „kiszolgáló létesítmény, „kiszolgáló létesítmény üzemeltetője” és „saját részre történő szolgáltatásnyújtás” fogalmát. A fellebbező továbbá annak tisztázását kérte, hogy a kiszolgáló létesítmény üzemeltetőjének a 2012/34 irányelv 13. cikkének (6) bekezdésében meghatározott, a kiszolgáló létesítményhez való hozzáférés biztosítására vonatkozó kötelezettsége előírható-e olyan személy számára, aki nem nyújt a kiszolgáló létesítménnyel kapcsolatos szolgáltatásokat. A fellebbező azt is állítja, hogy a megtámadott határozat korlátozza őt abban, hogy tulajdonát használhassa, ami számára veszteséget okoz.

- [6] A Hatóság a fellebbezési ellenkérelmében megjegyzi, hogy a vitatott határozat olyan elemeket tartalmaz, amelyek arra engednek következtetni, hogy a ventspilsli fűtőház kiszolgáló létesítménynek minősül. A jelen ügyben az ingatlantulajdonos jogainak korlátozása a 2012/34/EU irányelv 13. cikkének (6) bekezdésén alapszik, amelynek tartalmát átveszi a vasútról szóló törvény 12.² cikkének (7) és (8) bekezdése. Ennélfogva nem kétséges, hogy a jogok korlátozása indokolt. A Hatóság szerint a szabályozás értelmezésével kapcsolatban sem merülnek fel kétségek. Ebből következően azt kéri, hogy utasítsák el a [fellebbező] arra irányuló kérelmét, hogy előzetes döntéshozatal céljából kérdéseket terjesszenek az Európai Unió Bírósága elé.
- [7] Az AS „Baltijas Ekspresis” írásbeli észrevételeiben arra hivatkozik, hogy a fellebbező keresete megalapozatlan. A ventspilsli fűtőházat olyan kiszolgáló létesítménynek kell tekinteni, amelyben az AS „Baltijas Ekspresis” a létesítmény üzemeltetőjeként a kiszolgáló létesítmények körébe tartozó szolgáltatásokat nyújt. Azzal érvel, hogy a fellebbező önkényesen állapított meg a kiszolgáló létesítmény fennállásának meghatározására vonatkozó olyan szempontokat, amelyeket a 2012/34 irányelv nem ír elő. Az említett irányelv és a vasútról szóló törvény rendelkezéseinek tárgyát és célját a kiszolgáló létesítményekhez való hozzáférés megtagadási lehetőségének korlátozása képezi. Ennélfogva, az apgabaltiésának

(regionális bíróság) nem kell az Európai Unió Bíróságához fordulni, és előzetes döntéshozatal iránti kérelmet sem kell előterjeszteni. A kiszolgáló létesítmény tevékenysége megszűnhet, ha ezt legalább két egymást követő évben nem használták. Az AS „Baltijas [eredeti 5. o.] Ekspresis” szerint egyáltalán nem vonható kétségbe a 2012/34 irányelv 13. cikke (6) bekezdésének értelmezése, azaz mindenekelőtt azt kell megállapítani, hogy a szóban forgó létesítményt nem használták- a bezárását megelőző, egymást követő két évben. Következésképpen úgy véli, hogy a szóban forgó kérdéseket nem kell az Európai Unió Bírósága elé terjeszteni.

A jogvitára alkalmazandó jogszabályok

Az európai uniós jog

[8] A 2012/34 irányelv 3., 11., 12. cikke és 13. cikkének (2) és (6) bekezdése.

A 2017/2177 rendelet 3. cikkének 9. pontja és 15. cikkének (5) és (6) bekezdése.

A lett jog

[9] A Dzelzceļa likums [omissis] (a vasútról szóló törvény) 1. cikkének 26) és 27) pontja meghatározza, hogy e törvény az alábbi fogalmakat használja:

26) kiszolgáló létesítmény: olyan létesítmény (a földterületet, épületet és berendezést is beleértve), amelyet egészében vagy részben kifejezetten úgy alakítottak ki, hogy az lehetővé tegye a jelen törvény 12.¹ cikkének (2), (3) és (4) bekezdésében említett egy vagy több szolgáltatás nyújtását;

27) a kiszolgáló létesítmény üzemeltetője: bármely olyan vállalkozás vagy ennek egy olyan részlege, amely egy vagy több kiszolgáló létesítmény üzemeltetéséért felel, vagy vállalkozó vasúti társaságok számára egy vagy több, a jelen törvény 12.¹ cikkének (2), (3) és (4) bekezdésében említett szolgáltatást nyújt.

A vasútról szóló törvény 12.¹ cikkének (2) bekezdésében foglalt rendelkezés szerint a kiszolgáló létesítmény üzemeltetőjének hátrányos megkülönböztetés nélkül kell biztosítania valamennyi fuvarozó számára a kiszolgáló létesítményekhez, és szükség esetén, az alábbi létesítményekben nyújtott szolgáltatásokhoz való hozzáférést (beleértve a vágányokhoz való hozzáférést):

[...]

5) a karbantartó létesítmények, kivéve a gördülőállomány egyes további, egyedi létesítményeket kívánó típusai számára kialakított, jelentős karbantartási munkák elvégzésére alkalmas létesítmények;

6) egyéb műszaki berendezések, ideértve a vasúti gördülőállomány tisztító- és mosóberendezéseket.

A vasútról szóló törvény 12.² cikkének (7) bekezdése úgy rendelkezik, hogy ha az e törvény 12.¹ cikkének (2) bekezdésében említett valamely kiszolgáló létesítményt legalább két egymást követő évben nem használták, és a fuvarozó által az adott infrastruktúrához való hozzáférés iránti érdeklődést a kiszolgáló létesítmény üzemeltetője számára bizonyított szükségletek alapján kifejezésre juttatták, akkor a tulajdonosnak a létesítmény üzemeltetését szolgáltatásnyújtás céljából, egészben vagy részben, bérbeadás vagy lízing céljára meg kell hirdetnie, kivéve, ha e kiszolgáló létesítmény üzemeltetője bizonyítja, hogy egyik fuvarozó sem használhatja e létesítményt a folyamatban lévő átalakítási munkálatok miatt.

A vasútról szóló törvény 12.² cikkének (8) bekezdése előírja, hogy ha az e törvény 12.¹ cikkének (2) bekezdésében hivatkozott valamely létesítményt legalább két egymást követő évben nem használták, a tulajdonos a kiszolgáló létesítményt egészben vagy részben, bérbeadás, **[eredeti 6. o.]** lízing vagy elidegenítés céljára meghirdetheti. Ha a közzétételt követő három hónapon belül nem kap ajánlatokat, a létesítmény üzemeltetője jogosult azt bezárni úgy, hogy legalább három hónappal korábban előzetesen értesíti a nemzeti vasúti hatóságot és vasúti pályahálózat-működtetőt.

Az uniós jog értelmezésére vonatkozó kétségek indokai

- [10] A vasútról szóló törvény (a 2016. március 10-től hatályos változatában) a 2012/34 irányelvben szereplő szabályozást tartalmazza. A vasútról szóló törvény rendelkezései az említett irányelv tartalmát veszik át. Ebből következően a vasútról szóló törvény rendelkezéseinek alkalmazása lényegében a 2012/34 irányelv rendelkezéseinek értelmezését is magába foglalja.

A kiszolgáló létesítményekhez és a vasúti szállításhoz kapcsolódó szolgáltatásokhoz való hozzáférést illetően az Európai Bizottság elfogadta a 2017/2177 rendeletet, amely 2019. június 1-jétől alkalmazandó. A 2017/2177 rendelet elfogadása megerősíti, hogy az Európai Unió elismerte, hogy a kiszolgáló létesítményekhez és a vasúti szállításhoz kapcsolódó szolgáltatásokhoz való hozzáférés egységes szabályozás fennállását igényli az Európai Unió egész területén. Bár a [vitatott] határozatot a 2017/2177 rendelet hatálybalépésének időpontja előtt hozták, a gyakorlati hatásai jelenleg is fennállnak, azaz egy olyan helyzetben, amelyben a 2017/2177 rendelet már hatályban van. Tekintettel arra, hogy a jogvita érdemi eldöntése elsődlegesen egy jövőbeli helyzetet érint, a 2017/2177 rendelet alkalmazása a Hatóság által elfogadott határozat tartalmának vizsgálata szempontjából is indokolt.

- [11] Az Administratīvā apgabaltiesa (regionális közigazgatási bíróság) rámutat arra, hogy a vitatott határozat rendelkező részében a Hatóság előírta a fellebbező számára: 1) a ventpilsli fűtőházhoz mint kiszolgáló létesítményhez való

hozzáférés biztosítását; 2) a ventspilsli fűtőházban nyújtott szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítását.

A fellebbező a ventspilsli fűtőház tulajdonosa. Megállapítható, hogy a bérleti szerződés tartalmára figyelemmel a ventspilsli fűtőházat nem kiszolgáló létesítményként adták bérbe, és a hálózati üzletszabályzatban sem említették kiszolgáló létesítményként a bérleti szerződés megkötésekor, 2016. június 20-án és a bérleti jogviszony megszüntetésére vonatkozó egyoldalú bejelentés időpontjában sem. A bérleti jogviszonyok a Lett Köztársaságnak az Európai Unióhoz való csatlakozását megelőző időszakra nyúlnak vissza. A 2016. június 20-án megújított bérleti szerződés előírta, hogy a helyiséget abból a célból adják bérbe az AS „Baltijas Ekspresis” számára, hogy azt irodahelyiségként használja és abban gazdasági tevékenységet végezzen (a szerződés 1.2. pontja). Rögzítették, hogy a bérleti szerződés 2028. április 30-án jár le. A szerződés 7.3.7. pontjában meghatározták, hogy a fellebbező jogosult egyoldalúan megszüntetni a bérleti szerződést, ha váratlanul szüksége van arra, hogy a saját szükségleteinek ellátása céljából rendelkezésére bocsássák a helyiségeket.

2017. szeptember 5-én a fellebbező értesítette az AS „Baltijas Ekspresis”-t a bérleti szerződés egyoldalú megszüntetéséről. Az AS „Baltijas Ekspresis” azt állította, hogy a ventspilsli fűtőház csak a bérleti szerződés megszüntetéséről szóló értesítés kézhezvételét követően minősült kiszolgáló létesítménynek. Következésképpen az említett időpont előtt a ventspilsli fűtőház a bérleti jogviszonyokban nem tekintették kiszolgáló létesítménynek, az AS „Baltijas Ekspresis” [eredeti 7. o.] pedig korábban nem végzett a kiszolgáló létesítményben rendelkezésre álló szolgáltatásokat jellemző tevékenységeket.

A vitatott határozatot az AS „Baltijas Ekspresis” által a fellebbező azon határozata ellen benyújtott panasz keretében fogadták el, amely a bérleti jogviszony megszüntetésére vonatkozott. A fellebbező a vasúti infrastruktúra igazgatásáért felelős vállalkozás. Ebből következően a fellebbező nem szolgáltatásokat nyújt, hanem kötelezettséget vállal a vasúti infrastruktúra fenntartásáért.

Megállapítható, hogy a fellebbező kifejezésre jutatta azon szándékát, hogy a ventspilsli fűtőházat a jövőben vasúti gördülőállomány (vagonok) tárolása céljából kívánja használni. Ez azt jelenti, hogy a jelen ügyben az AS „Baltijas Ekspresis”-szel fennálló bérleti jogviszony megszűnése azzal járhat, hogy a továbbiakban a fellebbező nem használhatja a ventspilsli fűtőházat gazdasági tevékenységére, az áruszállításra használt mozdonyok karbantartását is ideértve.

Mindezen megállapítások azt bizonyítják, hogy a jogvita a ventspilsli fűtőház létesítményeinek jövőbeli használatáról szól. Az igazgatási szervnek azt kell értékelnie, hogy indokolt-e az olyan kötelező bérleti jogviszony előírása, amely az AS „Baltijas Ekspresis” érdekeit biztosítja, vagy pedig annak lehetővé tétele, hogy a fellebbező a szolgáltatásnyújtás körén kívül első célokra használja az említett helyiséget.

Az Administratīvā apgabaltiesa (regionális közigazgatási bíróság) arra is rámutat, hogy az eljárás időtartama alatt a vitatott határozat biztosítja az AS „Baltijas Ekspresis”-szel fennálló bérleti jogviszony kötelező folyamatosságát, vagyis az említett vállalkozás és a fellebbező közötti bérleti jogviszony kötelező jelleggel folytatódik.

- [12] A fellebbező szerint egyebek mellett azt a kérdést kell feltenni az Európai Unió Bíróságának, hogy a ventpilsli fűtőházat kiszolgáló létesítménynek kell-e tekinteni, figyelembe véve, hogy az említett ingatlan helyiségeit egyéb célra adták bérbe, valamint hogy a hálózati üzletszabályzat e helyiségeket nem kiszolgáló létesítményként említette.

A 2012/34 irányelv 3. cikkének 11. pontja úgy rendelkezik, hogy kiszolgáló létesítmény olyan létesítmény - a földterületet, épületet és berendezést is beleértve -, amelyet egészében vagy részben kifejezetten úgy alakítottak ki, hogy az lehetővé tegye az ezen irányelv II. mellékletének 2–4. pontjában említett egy vagy több szolgáltatás nyújtását.

Az apgabaltiesa (regionális bíróság) véleménye szerint el kell ismerni, hogy a ventpilsli fűtőház kiszolgáló létesítménynek minősül, amennyiben megfelel a szolgáltatásnyújtásra alkalmas helyiségre irányadó műszaki követelményeknek.

- [13] Az apgabaltiesa (regionális bíróság) véleményét, miszerint az érintett helyiséget kiszolgáló létesítménynek kell tekinteni, nem kérdőjelezi meg a fellebbező által kifejtett érvek abban az értelemben, hogy az AS „Baltijas Ekspresis” nem adott tájékoztatást arról, hogy más személyeknek nyújtott szolgáltatást, azaz hogy az említett hely szolgáltatásnyújtás céljából nyilvánosan hozzáférhető volt [.]

Kétségtelen, hogy a kiszolgáló létesítmény kijelölése és e kijelölés közzététele olyan cselekményeknek minősülnek, amelyek a szolgáltatásokhoz való hozzáférést és az említett eszköz átlátható használatát biztosítják. Az apgabaltiesa (regionális bíróság) véleménye szerint azonban az alapján, hogy nem került sor e cselekményekre, önmagában nem lehet arra következtetni, hogy a ventpilsli fűtőház nem minősül kiszolgáló létesítménynek. E cselekmények hiánya úgy is [eredeti 8. o.] értékelhető, hogy olyan hibáról van szó, amelyet az említett információ létrehozásával és közzétételével kell kijavítani.

Valamely kiszolgáló létesítmény fennállásának ténybeli megállapítását sem érinti az a körülmény, hogy a Hatóság tévesen értelmezi a „saját részre történő szolgáltatásnyújtást”. Az Administratīvā apgabaltiesa (regionális közigazgatási bíróság) elismeri, hogy az AS „Baltijas Ekspresis” nem végez a 2017/2177 rendelet 3. cikkének 8. pontja szerinti, saját részre történő szolgáltatásnyújtást, hanem saját gazdasági szükségleteinek ellátása céljából üzemelteti a létesítményeket. A fellebbező továbbá szolgáltatásokat sem nyújt más vállalkozó vasúti társaságok részére (legalábbis a [vitatott] határozat elfogadásáig). Mindezen körülmények azt bizonyítják, hogy a szóban forgó kiszolgáló létesítményt használaton kívül álló kiszolgáló létesítménynek kell tekinteni. A nem használt

kiszolgáló létesítmények bérlésére és átalakítására a 2012/34 irányelv 13. cikkének (6) bekezdése és a 2017/2177 rendelet 15. cikke irányadó. Következésképpen e körülmények nem kérdőjelezik meg, hogy a fent említett szabályozás, amely meghatározza a használaton kívül álló kiszolgáló létesítmények folyamatos használatát, általános jelleggel alkalmazandó a jelen ügyre.

- [14] A vitatott határozat a vasútról szóló törvény 12.¹ cikkének (2) bekezdésén alapszik, amely lényegébe véve a 2012/34 irányelv 13. cikkének (2) bekezdését veszi át.

A 2012/34 irányelv 13. cikkének (2) bekezdése értelmében a kiszolgáló létesítmények üzemeltetői hátrányos megkülönböztetéstől mentesen nyújtják valamennyi vállalkozó vasúti társaság számára a kiszolgáló létesítményekhez, valamint az ezen létesítményekben nyújtott szolgáltatásokhoz való hozzáférést, beleértve a vasúti pályához való hozzáférést. Ennélfogva a szóban forgó rendelkezés előírja, hogy a rendszer üzemeltetőjének biztosítania kell a vállalkozó vasúti társaságok számára a kiszolgáló létesítményekhez és az e létesítményekben nyújtott szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

2002-óta a fellebbező bérbé adta a ventspilsai fűtőházat az AS „Baltijas Ekspresis” számára, amely nincs közvetlen vagy közvetett függőségi viszonyban a fellebbezővel. Ebből következően a fellebbező és az AS „Baltijas Ekspresis” csak a bérleti jogviszonyon keresztül állnak kapcsolatban egymással.

A 2017/2177 rendelet (8) preambulumbekkezdése szerint amennyiben a létesítményt több jogalany tulajdonolja, kezeli és üzemelteti, csak azok a jogalanyok tekintendők a kiszolgáló létesítmények üzemeltetőinek, amelyek ténylegesen felelősek az információ nyújtásáért, valamint a kiszolgáló létesítményekhez való hozzáférésre és a vasúthoz kapcsolódó szolgáltatások igénybevitelére vonatkozó kérelmek elbírálásáért.

Az apgabaltiesi (regionális bíróság) véleménye szerint a jogvita ténybeli körülményei megerősítik, hogy a fellebbező nem tekinthető a kiszolgáló létesítmény üzemeltetőjének, mivel nem felelős sem az információ nyújtásáért, sem pedig a ventspilsai fűtőházban nyújtott szolgáltatásokhoz való hozzáférés iránti kérelmek elbírálásáért.

- [15] A Hatóság szerint a kiszolgáló létesítmény üzemeltetőjének a 2012/34 irányelv 13. cikkének (2) bekezdésében említett kötelezettségei (a létesítményben nyújtott szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása) valamely ingatlan azon tulajdonosával szemben írhatók elő, amely nem a kiszolgáló létesítmény üzemeltetője. A Hatóság az álláspontját a vasútról szóló törvény 12.² cikkének (7) bekezdésére alapította, amely lényegében véve megfelel a 2012/34 irányelv 13. cikke (6) bekezdésének. A szabályozás ilyen értelmezése azon a megállapításon alapszik, hogy a bérlet megszűnése a kiszolgáló létesítmény átalakításához vezethet. Ugyanakkor – a Hatóság szerint – a kiszolgáló létesítmény

átalakítására csak akkor kerülhet sor, ha a létesítményt [eredeti 9. o.] két éven keresztül nem használták és nem nyújtottak be erre vonatkozó vételi ajánlatot.

- [16] Az apgabaltiesa (regionális bíróság) megállapítja, hogy a 2012/34 irányelv 13. cikke (6) bekezdésének szövege nem kötelezi az ingatlan tulajdonosát arra, hogy a létesítményben nyújtott szolgáltatásokhoz hozzáférést biztosítson.

Az apgabaltiesa (regionális bíróság) véleménye szerint a szabályozás rendszertani értelmezéséből sem következik az, hogy a jelen ügyben előírják az ingatlan tulajdonosa számára a szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosításának kötelezettségét.

A 2012/34 irányelv elsődleges célja a szolgáltatásokhoz való hátrányos megkülönböztetés nélküli hozzáférés biztosítása. A szolgáltatásokhoz való hozzáférés nem foglalja magában valamely infrastruktúrának a tulajdonos akarata ellenére történő felülvizsgálatát. Az infrastruktúrának a vasúti fuvarozó (a jelen ügyben az AS „Baltijas Ekspresis”) részére történő rendelkezésre bocsátása azt feltételezi, hogy az AS „Baltijas Ekspresis” nem rendelkezik a többi fuvarozó azon jogaival egyenértékű jogokkal, hogy a szolgáltatásokat az említett helyiségben igénybe vegyék, hanem olyan bérleti jogot élvez, amelyet más személy számára nem biztosítanak. Meg kell jegyezni, hogy az infrastruktúrákkal kapcsolatos bérleti jogviszony tényleg kizárólagos jogot képez. Következésképpen e jogok biztosítása nem egyenértékű a szolgáltatások igénybe vételéhez való joggal.

- [17] A 2012/34 irányelv 13. cikkének (6) bekezdése olyan esetre vonatkozik, amelyben az ingatlan tulajdonosa a használaton kívül álló, valamely kiszolgáló létesítményt bérbe adja a kiszolgáló létesítmény üzemeltetőjétől eltérő személynek, azaz másik bérlőnek. Ez a helyzet nem egyezik meg a jelen ügyben vitatott helyzettel, amelyben az ingatlan tulajdonosa és a kiszolgáló létesítmény bérlője közötti bérleti jogviszony megszűnéséről van szó, amely sem közvetlenül, sem közvetve nem kötődik az ingatlan tulajdonosához. E rendelkezés szövegének elemzése alapján azonban szintén az a következtetés vonható le, hogy a bérleti jogviszony megszűnésének összefüggésében a vasúti szállítással foglalkozó vállalkozásnak a bérlet folytatásához fűződő érdeke kell, hogy elsőbbséget élvezzen a vagyontárgy tulajdonosának érdekeivel szemben.

A 2012/34 irányelv 13. cikkének (6) bekezdése nem írja elő, hogy a használaton kívül álló kiszolgáló létesítmény bérlete iránti érdeklődő személy kizárólagos bérleti joggal rendelkezik. Az említett rendelkezés rámutat arra, hogy a kiszolgáló létesítmény bérbe adható, *kivéve, ha e kiszolgáló létesítmény üzemeltetője bizonyítja, hogy az infrastruktúra vállalkozó vasúti társaságok általi használatát folyamatban lévő átalakítási munkálatok akadályozzák.*

Az apgabaltiesa (regionális bíróság) véleménye szerint a rendelkezés szövegéből az következik, hogy valamely kiszolgáló létesítmény üzemeltetője – annak ellenére, hogy a vállalkozó vasúti társaság érdeklődött a kiszolgáló létesítmény

átvételével (bérbe vételével) kapcsolatban – megtagadhatja a kiszolgáló létesítményhez való hozzáférést, ha bizonyítja, hogy a vállalkozó vasúti társaság át fogja alakítani a kiszolgáló létesítményt.

Meg kell jegyezni, hogy a 2012/34/EU irányelv (18) preambulumbekzdése szintén megállapítja, hogy az ilyen létesítmény üzemeltetésében érdekelt bármely gazdasági szereplőnek képesnek kell lennie arra, hogy részt vegyen a pályázati eljárásokban, és ajánlatot tegyen a létesítmény üzemeltetésének átvételére. A pályázati eljárást azonban nem kell elindítani, *ha arra irányuló hivatalos eljárás van folyamatban, hogy a helyszín [eredeti 10. o.] vasúttal összefüggő használatra történő kijelölését visszavonják és a létesítményt a kiszolgáló létesítményként való használatól eltérő célból átalakítsák.*

A 2012/34 irányelv (18) preambulumbekzdésének tartalma tehát arra is utal, hogy a kiszolgáló létesítmény üzemeltetésében érdekelt vállalkozó vasúti társaság nem rendelkezik elsőbbségi joggal az említett létesítményhez való hozzáférés megszerzésére, ha annak üzemeltetője átalakítási munkálatokat végez a kiszolgáló létesítményben. Következésképpen e rendelkezések szövege nem alapozza meg a Hatóság azon álláspontját, miszerint csak azon ténynek kell jelentőséget tulajdonítani, hogy az AS „Baltijas Ekspressis” kifejezésre juttatta az említett létesítmény üzemeltetésének folytatásához fűződő érdekét.

A 2017/2177 rendelet 15. cikke (5) bekezdésének második mondata, amely a 2012/34 irányelv 13. cikkének (6) bekezdésében foglaltakat pontosítja, úgy rendelkezik, hogy az üzemeltető kifogást emelhet a kiszolgáló létesítmény bérbe adása ellen az azt igazoló dokumentáció benyújtásával, hogy a szándéknyilatkozat megtétele előtt átalakítási munkálatok kezdődtek, és azok továbbra is tartanak. Következésképpen a 2017/2177 rendelet 15. cikke (5) bekezdésének szövege szintén arra utal, hogy a kiszolgáló létesítmény üzemeltetője az említett konkrét létesítmény bezárása mellett dönthet.

- [18] A Hatóság úgy értelmezi a 2012/34 irányelv 13. cikkének (6) bekezdését, hogy a szóban forgó rendelkezés csak az olyan helyzetekre alkalmazandó, amelyekben az átalakítási munkálatok az irányelv átültetése előtt megkezdődtek. Az apgabaltiesa (regionális bíróság) megalapozatlannak tekinti a rendelkezés ezen értelmezését, mivel nem felel meg a szóban forgó rendelkezés szó szerinti szövegének és e rendelkezés rendszertani értelmezésének.

A 2017/2177 rendelet 15. cikkének (5) bekezdése kimondja, hogy a helyzet értékeléséhez figyelembe kell venni, hogy az átalakítási munkálatok a szándéknyilatkozat megtétele előtt kezdődtek-e, más szempontoknak azonban nem tulajdonít jelentőséget.

E szabály rámutat arra, hogy a kiszolgáló létesítmény szükség esetén átalakítható, és az átalakítás nem függ azon feltételtől, hogy annak a 2012/34/EU irányelv átültetésének időpontja előtt kell kezdődnie.

- [19] Az apgabaltiesa (regionális bíróság) véleménye szerint, ha a kiszolgáló létesítmény üzemeltetője átalakíthatja a létesítményt, nincs olyan meggyőző érv, amely igazolná, hogy a létesítmény tulajdonosa azért sem szüntetheti meg a bérleti jogviszonyt, hogy később átalakítsa a kiszolgáló létesítményt. Nincs semmilyen jelentős különbség e helyzetek között, mivel mind a két esetben a létesítmény tulajdonosának azon jogáról van szó, hogy szabadon rendelkezessen a vagyontárgyaival (átalakítást végezhesen).

A kiszolgáló létesítmény tulajdonosának különböző olyan indokai lehetnek, amelyek objektíve azt jelzik, hogy a létesítményt át kell alakítani. Például, ha a létesítmény tevékenységének folytatásához jelentős befektetést kell megvalósítani (átfogyó felújítás), vagy ha a kiszolgáló létesítmény tulajdonosának a vasúti szállítással összefüggő egyéb feladatok elvégzéséhez van szüksége a létesítményre.

A 2017/2177 rendelet 15. cikkének (5) bekezdése értelmében valamely kiszolgáló létesítmény átalakítására vonatkozó döntés meghozatalára jogosult személynek kizárólag azt kell bizonyítania az igazgatási szerv előtt, hogy az átalakítást el fogja végezni. E rendelkezés azonban nem írja elő, hogy ha vannak olyan bizonyítékok, amelyek megerősítik a tulajdonos szándékának valóságát, a Hatóság [eredeti 11. o.] megtagadhatja a létesítmény üzemeltetőjével (vagy tulajdonosával) szemben a létesítmény átalakítását, és arra kötelezheti, hogy a helyiségeket olyan személynek adja bérbe, aki kifejezésre juttatta érdeklődését.

- [20] Összefoglalva, az Administratīvā apgabaltiesa (regionális közigazgatási bíróság) rámutat arra, hogy a jogi helyzet általában véve a 2012/24 irányelv 13. cikkének (6) bekezdésében és a 2017/2177 rendelet 15. cikkének (5) és (6) bekezdésében foglalt rendelkezések hatálya alá sorolható. E rendelkezések alapján azonban nem lehet arra következtetni, hogy az ingatlan tulajdonosa nem értesítheti a bérlet a bérleti szerződés amiatt történő megszüntetéséről, hogy saját szükségleteinek ellátására kívánja használni az ingatlant.

Az apgabaltiesa (regionális bíróság) véleménye szerint a 2012/24 irányelv 13. cikke (6) bekezdésének és a 2017/2177 rendelet 15. cikke (5) és (6) bekezdésének értelmében – elsődlegesen – egy kismértékben eltérő helyzetről van szó, azaz a szóban forgó rendelkezések nem határozzák meg kifejezetten a bérleti jogviszony megszüntetésének jogszerűségét, valamint az annak értékelésére vonatkozó szempontokat.

Következésképpen e szabályozás nem elég egyértelmű azon jogokat illetően, amelyeket valamely személynek olyan esetekben kell biztosítani, amelyekben a bérleti jogviszony megszüntetése vizsgálendő.

A 2012/34 irányelv (27) preambulumbekzdése megállapítja, hogy a szabályozás elsődleges célja a szolgáltatásokhoz való, hátrányos megkülönböztetés nélküli hozzáférés biztosítása. Az infrastruktúra valamely vasúti fuvarozó (a jelen ügyben az AS „Baltijas Ekspresis”) számára történő bérbeadása azt jelenti, hogy a jelen

esetben a fuvarozó nem azt a jogot szerezte meg, hogy a szolgáltatásokat a többi fuvarozóval egyenlő feltételek mellett vegye igénybe, hanem az infrastruktúrának a saját szükségletei ellátása céljából történő használatához való (kizárólagos) jogot. Azt is figyelembe kell venni, hogy valamely infrastruktúra felügyeletének egy másik személy részére történő kötelező átadása jelentősebben korlátozza az infrastruktúra tulajdonosának jogait, mint egy olyan helyzet, amelyben a kiszolgáló létesítményben nyújtott szolgáltatásokhoz való hozzáférést kell biztosítani. Következésképpen a szolgáltatások hozzáférhetőségére irányadó szabályok analógia útján nem alkalmazhatók a kötelező bérleti jogviszonyra.

- [21] A fenti megállapításokra tekintettel fel kell tenni az Európai Unió Bíróságának a kérdést, hogy a jelen ügyben kialakult helyzetben a 2012/24 irányelv 13. cikkének (2) és (5) bekezdése, valamint a 2017/2177 rendelet 15. cikkének (5) és (6) bekezdése lehetővé teszi-e a Hatóság számára, hogy egy ingatlan tulajdonosával szemben – aki nem felelős a létesítmény szolgáltatásainak nyújtásáért – előírja az e szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Az ügy vizsgálata során szintén jelentőséget kell tulajdonítani annak, hogy jogszerű-e a jogvita alapját képező bérleti szerződés megszüntetése. Következésképpen azt a kérdést kell feltenni az Európai Unió Bíróságának, hogy úgy kell-e értelmezni a 2012/34/EU irányelv 13. cikkének (6) bekezdését és a 2017/2177 rendelet 15. cikkének (5) és (6) bekezdését, hogy az említett rendelkezések felhatalmazzák az ingatlan tulajdonosát a bérleti szerződés megszüntetésére és a kiszolgáló létesítmény átalakítására, ha a tulajdonosnak a gazdasági tevékenysége keretében szüksége van az említett ingatlanra.

Következésképpen az apgabaltiesa (regionális bíróság) szerint [omissis] előzetes döntéshozatal iránti kérelmet kell előterjeszteni az Európai Unió Bíróságához. Ennek alapján a jelen ügyben fel kell függeszteni az eljárást az Európai Unió Bíróságának az említett előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekre vonatkozó döntéshozataláig. **[eredeti 12. o.]**

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 267. cikke alapján az Administratívā apgabaltiesa (regionális közigazgatási bíróság)

ügy határoz, hogy

előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti az Európai Unió Bírósága elé:

- 1) Alkalmazható-e úgy a 2012/24 irányelv 13. cikkének (2) és (6) bekezdése (a 2017/2177 rendelet 15. cikkének (5) és (6) bekezdése), hogy az igazgatási szerv előírhatja valamely infrastruktúra azon tulajdonosának a szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosításának kötelezettségét, aki nem minősül a kiszolgáló létesítmény üzemeltetőjének?
- 2) Úgy kell-e értelmezni a 2012/34 irányelv 13. cikkének (6) bekezdését (a 2017/2177 rendelet 15. cikkének (5) és (6) bekezdését), hogy az lehetővé teszi

valamely épület tulajdonosa számára, hogy a bérleti jogviszonyt megszüntesse és a kiszolgáló létesítményt átalakítsa?

3) Úgy kell-e értelmezni a 2012/34 irányelv 13. cikkének (6) bekezdését (a 2017/2177 rendelet 15. cikkének (5) és (6) bekezdését), hogy az arra kötelezi az igazgatási szervet, hogy az kizárólag azt vizsgálja, hogy a kiszolgáló létesítmény üzemeltetője (a jelen ügyben a kiszolgáló létesítmény tulajdonosa) ténylegesen a létesítmény átalakítása mellett döntött-e?

Az Európai Unió Bíróságának döntéshozataláig felfüggeszti az eljárást.

[omissis]

MUNKADOKUMENTUM